

Οργάνωση και Διοίκηση της τάξης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 2

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2016-2017

Δραστηριότητα 1

Ερευνητές αναφέρουν ότι μια σημαντική δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι αντικαταστάτες εκπαιδευτικοί είναι η Διαχείριση της τάξης (Dendwick, 1993; Duggleby and Badali, 2007).

Να περιγράψετε ένα δύσκολο περιστατικό διαχείρισης της τάξης που συναντήσατε στην εργασία σας ως αντικαταστάτες εκπαιδευτικοί.

-Πώς το διαχειριστήκατε;

Διαχείριση-Οργάνωση-Διοίκηση Τάξης

(Classroom Management)

- Πώς οι εκπαιδευτικοί οργανώνουν την τάξη τους και πώς διαχειρίζονται τη συμπεριφορά των μαθητών τους, ώστε να δημιουργείται ένα περιβάλλον που να υποβοηθά και να προάγει τη μάθηση.
- Αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού.
- Έχει τη μεγαλύτερη επίδραση από όλες τις μεταβλητές στην επίδοση των μαθητών (Wang, Haertel and Walberg, 1993).
- Περιλαμβάνει πολλές και διαφορετικές ενέργειες-δεξιότητες εκ μέρους του εκπαιδευτικού.

Δραστηριότητα 2

- Θυμηθείτε εκπαιδευτικούς που θεωρείτε αποτελεσματικούς στην οργάνωση και διοίκηση-διαχείριση της τάξης. Να περιγράψτε τη συμπεριφορά και τη διδασκαλία τους χρησιμοποιώντας λέξεις κλειδιά ή περιεκτικές φράσεις.

Οι αποτελεσματικοί δάσκαλοι στη διαχείριση τάξης (Borich, 2007)

1. Αφιερώνουν αρκετό χρόνο πριν και κατά τη διάρκεια των πρώτων εβδομάδων της σχολικής χρονιάς, για να σχεδιάσουν και να οργανώσουν την τάξη τους με τέτοιο τρόπο, ώστε να ελαχιστοποιείται η διακοπή και να μεγιστοποιείται η εμπλοκή στη διαδικασία μάθησης.
2. Προσεγγίζουν μεθοδολογικά τη διδασκαλία κανόνων και ρουτινών, όπως μεθοδολογικά προσεγγίζουν και τη διδασκαλία του αντικειμένου τους. Δίνουν στους μαθητές τους ξεκάθαρες οδηγίες για την αποδεκτή συμπεριφορά και παρακολουθούν τη συμμόρφωση των μαθητών σε αυτές πολύ προσεκτικά τις πρώτες εβδομάδες.
3. Πληροφορούν τους μαθητές για τις συνέπειες της παραβίασης των κανονισμών και επιβάλλουν αυτές τις συνέπειες με σταθερότητα.

Τι κάνουν οι αποτελεσματικοί δάσκαλοι

Πέντε περιοχές δράσης (Borich, 2007)

1. Διευθετούν τα φυσικά στοιχεία της τάξης, ώστε να προάγουν καλύτερα τους διδακτικούς στόχους (π.χ. διαρρύθμιση θρανίων, μέσων, υλικών, κ.λπ.).
2. Φροντίζουν για την ύπαρξη κανονισμών στην τάξη (π.χ. μαθητής που μιλά χωρίς λόγο ή σηκώνεται από τη θέση του, εργασία στην ομάδα, ατομική εργασία, κ.λπ.).
3. Αναπτύσσει και κοινοποιεί διδακτικές ρουτίνες (π.χ. έναρξη μαθήματος, ομαδικές δραστηριότητες, κ.λπ.).
4. Εφαρμόζει σύστημα κινήτρων και συνεπειών που να ανταποκρίνεται στην αποδεκτή και μη αποδεκτή συμπεριφορά.
5. Χρησιμοποιεί τεχνικές χαμηλού προφίλ διοίκησης τάξης, για να διατηρήσει τον ρυθμό και το διδακτικό μομέντουμ.

A. Σχεδιάζοντας την πρώτη συνάντηση

Τι πρέπει να προσέξουμε στην πρώτη συνάντηση με τους μαθητές;

1. Πώς θα γνωρίσετε τους μαθητές της τάξης;
2. Πώς θα προετοιμάσετε καλά το πρώτο μάθημα;
3. Πώς θα μάθετε με γρήγορο τρόπο τα ονόματα των μαθητών;
4. Πώς θα βάλετε όρια στο πρώτο μάθημα;
5. Πώς θα μειώσετε το άγχος του πρώτου μαθήματος;

Δραστηριότητα 3

- Εργάζεστε ως αντικαταστάτρια/ης εκπαιδευτικός σε νηπιαγωγείο. Πριν έρθουν οι μαθητές, η διευθύντρια σας ανακοινώνει ότι είστε η/ο υπεύθυνη/ος νηπιαγωγός του τμήματος τετράχρονων παιδιών του σχολείου «Πασχαλίτσες». Σας δίνεται ο ονομαστικός κατάλογος των παιδιών της τάξης.
- Ποιες ενέργειες θα κάνατε για να συλλέξετε κάποιες πρώτες πληροφορίες σχετικά με τον μαθητικό πληθυσμό που ανήκει στο τμήμα σας;

Δραστηριότητα 4

- *Να μελετήσετε και να συζητήσετε το πρώτο μάθημα ενός αντικαταστάτη εκπαιδευτικού.*

Σχεδιάζοντας την πρώτη συνάντηση

1. Κατάλογος μαθητών τάξης και πληροφορίες για τους μαθητές.
 - Πιθανά προβλήματα συμπεριφοράς (μαθητής γνωστός στην τάξη για τα προβλήματα συμπεριφοράς του)
 - Μαθησιακές δυσκολίες (δυσκολίες στην ανάγνωση και γραφή)
 - Σωματικές μειονεξίες (παιδί με προβλήματα ακοής)
2. Προετοιμάστε καλά το πρώτο μάθημα (χρειάζεται να υπάρχει δομή στα μαθήματα).
3. Μαθαίνω με γρήγορο τρόπο τα ονόματα των μαθητών.
 - Χρησιμοποιήστε συστήματα απομνημόνευσης.
 - Σημειώστε κάποιες λεπτομέρειες/ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (π.χ. φορεί γυαλιά, έχει πράσινα μάτια).
 - Βάλτε στόχο να μαθαίνετε 3-5 ονόματα την ημέρα.

Σχεδιάζοντας την πρώτη συνάντηση

4. Βάζω όρια (Δομές και ρουτίνες)

- Πώς μπαίνουμε στην τάξη;
- Πώς κινούμαστε στην τάξη;
- Πώς συμπεριφερόμαστε στην τάξη;
- Πότε είναι εντάξει να μιλώ με τον «γείτονα»;
- Πότε είναι εντάξει να σηκωθώ από την καρέκλα μου;
- Πού βάζουμε ολοκληρωμένες εργασίες;
- Τι κάνω όταν τελειώσω την εργασία μου;
- Τι κάνω όταν θέλω να πάω τουαλέτα;
- Τι κάνω όταν θέλω να πιώ νερό;

Σχεδιάζοντας την πρώτη συνάντηση

5. Μειώνοντας το άγχος του 1^{ου} μαθήματος

- Παραμείνετε ήρεμοι και ψύχραιμοι
- Αν οι μαθητές δουν ότι εκνευρίζεστε και θυμώνετε, τους περνάτε το μήνυμα ότι μπορούν να επαναλάβουν την κακή τους συμπεριφορά.
- Αντιδράστε με τη λογική. Μην αφήσετε συναισθήματα να εκφραστούν εκείνη την ώρα.
- Μην αμύνεστε. Να υπενθυμίζετε συνεχώς στον εαυτό σας ότι η συμπεριφορά τους δεν στοχεύει προσωπικά εσάς.
- Μην αντιδράτε υπερασπίζοντας τον εαυτό σας και μην γίνεστε εχθρικοί. Αντιδράτε με θετική στάση.
- Μην είστε τελειομανείς. Έχετε χρόνο να κερδίσετε τους μαθητές.

Β. Τεχνικές ελέγχου

Δραστηριότητα 5

Υπάρχουν κάποιες συγκεκριμένες μέθοδοι που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο εκπαιδευτικός για να κρατήσει τον έλεγχο της τάξης, αλλά και για να δείξει το κύρος του.

Να προτείνετε κάποιους τρόπους από τη δική σας εμπειρία...

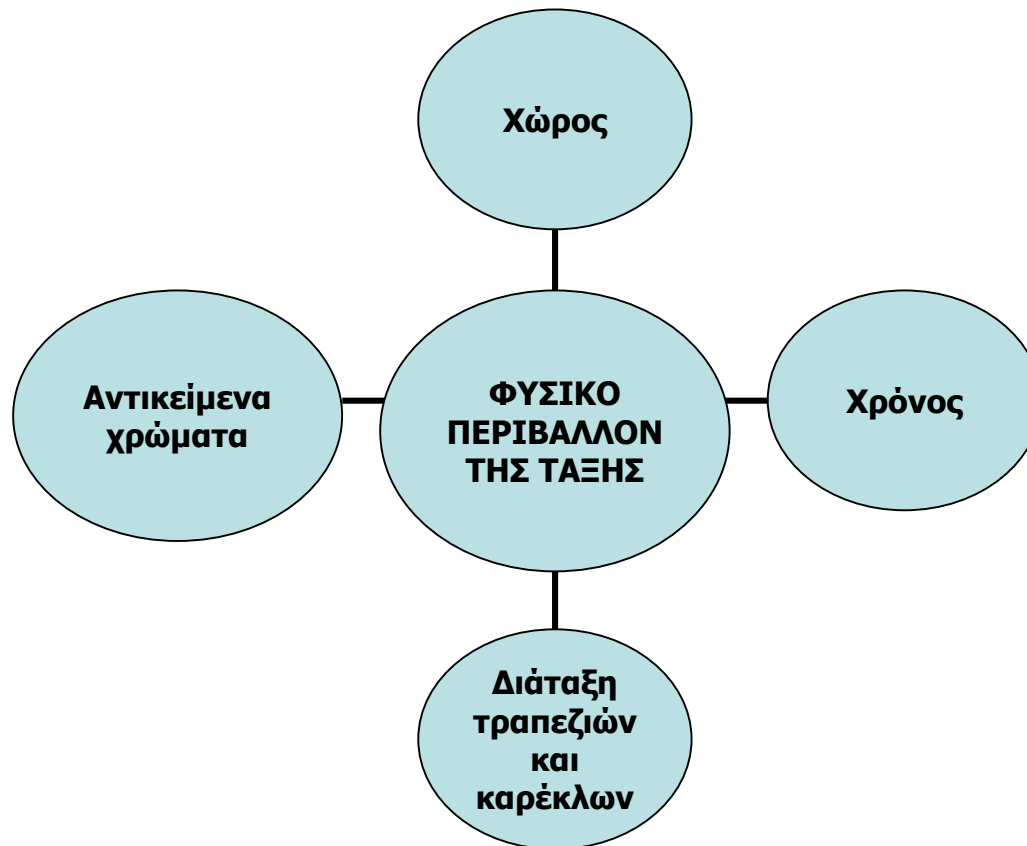
B. Τεχνικές ελέγχου

- Να περιμένετε ώσπου οι μαθητές να κάνουν ησυχία.
- Να είστε πάντα ευγενικοί.
- Να αποφεύγετε τις αντιπαραθέσεις (Παραμείνετε ήρεμοι, αλλάξτε θέμα, αφήστε τους να «κερδίσουν»).
- Να αντιδράτε πάντοτε με τη λογική.
- Όταν χρειάζεται, να κοιτάτε τους μαθητές με αυστηρό βλέμμα.
- Να ελέγχετε τη φωνή σας.
- Να χρησιμοποιείτε την επανάληψη.
- Να χρησιμοποιείτε έναν πιο διαπροσωπικό τρόπο διδασκαλίας.
- Να γνωρίζετε πότε πρέπει να είστε πιο ελαστικοί.
- Να βάζετε όρια.
- Να θέτετε στόχους για τους μαθητές.
- Να παρεμβαίνετε έγκαιρα.
- Να απομακρύνετε την αιτία των προβλημάτων.

(Sue Cowley, 2002)

Γ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Να σχολιάσετε τα πιο κάτω όσον αφορά την οργάνωση του μαθησιακού περιβάλλοντος.

Γ.1. Διαχείριση χώρου

- Το φυσικό περιβάλλον μιας αίθουσας διδασκαλίας έχει άμεση επίδραση στην υγεία, σωματική και συναισθηματική ασφάλεια των μαθητών και του δασκάλου.
- Στοιχεία τα οποία επηρεάζουν έμμεσα ή άμεσα την ψυχική κατάσταση του μαθητή:
Θερμοκρασία, εξαερισμός, φωτισμός, ήχος και χρώματα.
- Ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα, καθώς και την ευθύνη, να κινηθεί σε κάποια πλαίσια, έτσι ώστε να δημιουργήσει τις κατάλληλες προϋποθέσεις και να αυξήσει τα κίνητρα για μάθηση μέσα σε έναν ευχάριστο και φιλόξενο χώρο.

(Nakamura, 2000).

Γ2. Διαχείριση χρόνου

- Αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητή (παροχή πληροφοριών, ανατροφοδότηση, έλεγχος δουλειάς μαθητή).
- Καλή οργάνωση εκπαιδευτικού.
- Σαφείς και ξεκάθαροι στόχοι μαθήματος.
- Πληροφόρηση μαθητή για την πορεία του μαθήματος.
- Σαφείς οδηγίες για κάθε δραστηριότητα.
- Ποικιλία δραστηριοτήτων και εργαλείων ανάλογα με τις δεξιότητες των μαθητών.
- Αντιμετώπιση συμπεριφοράς του κάθε μαθητή.
- Αποτελεσματική αντιμετώπιση διακοπής του μαθήματος από εξωτερικούς παράγοντες.

(Borich, 1988; Muijs and Reynolds, 2005)

Γ3. Διάταξη τραπεζιών και καρεκλών

- **Μετακίνηση τραπεζιών:** πιθανή όταν χρειάζεται ελεύθερος χώρος στο κέντρο της τάξης για ομαδική δραστηριότητα. Διασκορπισμός τους σε όλο το χώρο της αίθουσας κατά το ελεύθερο και δομημένο παιχνίδι των παιδιών και όταν προγραμματίζεται ομαδική δραστηριότητα σε δομημένη διδασκαλία.
- **Διάταξη σε κύκλο:** κατάλληλη στις περιπτώσεις που θα γίνει μια συζήτηση μέσα στην τάξη μεταξύ των μαθητών. Από τη θέση τους στον κύκλο τα παιδιά μπορούν να συζητήσουν ή να εργαστούν και σε ζευγάρια.
- **Σχηματισμός ομάδων:** κατάλληλος για προώθηση της συνεργατικής μάθησης (αν 3-5 παιδιά στην ομάδα εργάζονται σε ένα τραπέζι, αν 2 παιδιά στην ομάδα μπορούν να εργαστούν 2 ομάδες στο ίδιο τραπέζι).

Γ3. Σχηματισμός ομάδων

- Σχηματισμός ομάδων με μαθητές μικτής ικανότητας. Σύμφωνα με τους Good and Brophy (1987) οι λιγότερο ικανοί μαθητές συμμετέχουν περισσότερο στις δραστηριότητες της τάξης, όταν κάθονται κοντά σε ικανούς μαθητές.
- Σχηματισμός ομάδων με μαθητές που δεν είναι τόσο ανεξάρτητοι και άλλους που είναι πιο δυναμικοί, έχουν κοινωνικές δεξιότητες και κίνητρα και θα μπορούν να συνεργαστούν με τους συμμαθητές τους και να προσφέρουν, χωρίς όμως να περιορίζονται στη μαθησιακή διαδικασία.

Δ. Κλίμα της τάξης

- Κλίμα της τάξης ορίζεται ως η ιδιαίτερη ατμόσφαιρα που δημιουργείται σε μια τάξη μέσα στο πλαίσιο των σχέσεων αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών και μαθητών (Borich 1999).

Είπαν...

«Τα παιδιά δεν ενδιαφέρονται για το πόσα ξέρετε, μέχρι να ξέρουν το πόσο νοιάζεστε για αυτά».

«Τα παιδιά που είναι πιο δύσκολο να αγαπήσεις είναι αυτά που το χρειάζονται περισσότερο».

(Barbara Reider, 2005)

«Οι μαθητές με τη χειρότερη συμπεριφορά δεν απουσιάζουν σχεδόν ποτέ.»

(Rita F. Pierson)

Ε1. Κτίζοντας προσωπική επικοινωνία με τα παιδιά

Προσωπική επικοινωνία

Η καλλιέργεια προσωπικής επικοινωνίας σημαίνει η εύρεση τρόπων για τη δημιουργία μιας ατμόσφαιρας εμπιστοσύνης, ώστε τα παιδιά να θέλουν να μάθουν αυτό που μοιράζεστε μαζί τους.

(Mendler 2001)

Κτίζοντας προσωπική επικοινωνία με τα παιδιά-Πρακτικές εισηγήσεις

Δραστηριότητα 6

Να εισηγηθείτε δραστηριότητες για να αναπτύξετε προσωπική επικοινωνία με τα παιδιά.

Κτίζοντας προσωπική επικοινωνία με τα παιδιά (1)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Λέω καλημέρα σε όλα τα παιδιά που συναντώ το πρωί.

Κτίζοντας προσωπική επικοινωνία με τα παιδιά (2)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Δίνω «σημειώματα» εκτίμησης όπως αυτοκόλλητα, φατσούλες ζωγραφισμένες σε χαρτί και εξηγώ το λόγο.

Ήσουν πολύ ευγενική
σήμερα/ εργάστηκες με
πολλή προσοχή και
υπομονή/ συνεργάστηκες
τέλεια με τα παιδιά στην
ομάδα σου

Κτίζοντας προσωπική επικοινωνία με τα παιδιά (3)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Χρησιμοποιώ κλίμακες:

«Μαρία δεν είσαι καλά σήμερα; Θέλεις να μου δείξεις πώς νοιώθεις και να μου πεις τι έγινε;»

Awful

Not very good

Good

Really good

Brilliant

Κτίζοντας προσωπική επικοινωνία με τα παιδιά (4)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Δίνω προσωπικά βραβεία, πιστοποιητικά, ακόμη και για μικρούς θριάμβους.
- <http://www.sparklebox.co.uk/>
- <http://www.certificatefun.com/>

The screenshot shows the SparkleBox website homepage. At the top, there is a navigation bar with links: SB, Literacy, Maths, Topics, Signs and Labels, Class Management, Special Needs, ESL, Greek, Other Resources, and New Resources. Below this is a large yellow banner with the SparkleBox logo and the text "ALL FREE TEACHING RESOURCES Just browse, download and print... for free." To the right of the banner is a cartoon character holding a box that says "Welcome!". Below the banner is a row of five colored buttons: 1 Free Homework Help, 2 Math, 3 English, 4 Science, and 5 History. To the right of these buttons is a "CLICK HERE" button. Below the buttons is a search bar with the text "Search 1000s of resources..." and a "Search" button. To the right of the search bar is a "Share SparkleBox..." section with social media icons for Facebook, Twitter, Email, and a plus sign, along with a "22.8K" share count.

Κτίζοντας προσωπική επικοινωνία με τα παιδιά (5)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Δείχνω ότι τους/τις συμπαθώ.
- Αποδέχομαι όλα τα παιδιά, όπως είναι.
- Αναγνωρίζω ότι κάθε παιδί έχει κάτι να προσφέρει.
- Συμπεριφέρομαι σε κάθε παιδί χωρίς προκατάληψη και με αμεροληψία.
- Βοηθώ να αποδέχονται το ένα το άλλο.
- Κρατώ τις υποσχέσεις μου και σέβομαι τις συμφωνίες που κάναμε μαζί.

(Reider, 2005)

Κτίζοντας προσωπική επικοινωνία με τα παιδιά (6)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Αποφεύγω σχόλια που μπορούν να μειώσουν κάποιον/α.
- Ακούω ενεργητικά όταν μιλά ένα παιδί.
- Μοιράζομαι πράγματα για τον εαυτό μου-γίνομαι ανθρωπίνος/η.
- Περνώ χρόνο με τα παιδιά που με χρειάζονται περισσότερο.
- Παραδέχομαι όταν δεν γνωρίζω κάτι.
- Προσπαθώ να καταλάβω το «αντιπαθητικό» παιδί.
- Βοηθώ κάθε παιδί να νιώθει επιτυχία.

(Reider, 2005)

Ε2. Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά

«Ακαδημαϊκή» επικοινωνία

Οι στρατηγικές «ακαδημαϊκής» επικοινωνίας προσφέρουν τρόπους να ενθαρρύνουμε την επιτυχία όσον αφορά στο περιεχόμενο του μαθήματός μας. Τα παιδιά δεν θα νιώσουν ότι συνδέονται με το σχολείο εάν δεν βιώσουν την επιτυχία.

(Mendler, 2001)

Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά-Πρακτικές εισηγήσεις

Δραστηριότητα 7

Να εισηγηθείτε δραστηριότητες για να αναπτύξετε ακαδημαϊκή επικοινωνία με τα παιδιά.

Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά (1)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Βγάζω **φωτογραφίες** τα παιδιά ενώ εργάζονται σε μια δραστηριότητα και τις αναρτώ σε μια πινακίδα.
- Δημιουργώ ένα **φωτογραφικό άλμπουμ** της τάξης.

Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά (2)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Προβάλλω την εργασία των παιδιών :
- Πινακίδα-χώρος για τις εργασίες του καθενός/καθεμιάς.

Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά (3)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Περιμένω **10 τουλάχιστον δευτερόλεπτα** πριν δώσω τον λόγο, μετά από μια ερώτησή μου προς την ολομέλεια της τάξης.

Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά (4)-Πρακτικές εισηγήσεις

- **Φτιάχνουμε ένα ημερολόγιο «Έχω μάθει»/ «Εγώ μπορώ».**

Σε ημερήσια/εβδομαδαία/δεκαπενθήμερη βάση, ζητήστε από τα παιδιά να αναφέρουν τις ακαδημαϊκές/προσωπικές τους επιτυχίες. Είναι βοηθητικό για αυτά να δώσετε μια σύντομη περίληψη των βασικών εννοιών που μελετήσατε/ δεξιότητων που στοχεύσατε να αναπτύξετε εκείνη την περίοδο.

π.χ. «Κατάφερα να σκαρφαλώσω στο παιχνίδι στην αυλή»

«Μπορώ να μετρήσω και να βάλω 5 χάντρες στο καλάθι»

«Ξέρω τα ονόματα όλων των παιδιών της τάξης μας»

Εγώ μπορώ

Εδώ υπάρχουν 10 πράγματα που μπορώ να κάνω

Το όνομά μου είναι _____

Εγώ μπορώ

Εγώ μπορώ

Εγώ μπορώ

Εγώ μπορώ

Εγώ μπορώ

Εγώ μπορώ

Εγώ μπορώ

Εγώ μπορώ

Εγώ μπορώ

Εγώ μπορώ

Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά (5)-Πρακτικές εισηγήσεις

- **Καθορίζω τους στόχους της μέρας.**
«Σήμερα θα ανακαλύψουμε πώς φτιάχνουμε καινούρια χρώματα από τα τέσσερα βασικά».

«Σήμερα θα προσπαθήσουμε να μετακινηθούμε με διάφορους τρόπους».

«Σήμερα θα γίνουμε μουσικοί και θα δημιουργήσουμε τη δική μας ορχήστρα. Θα εργαστούμε ως ομάδα ».

Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά (6)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Χρησιμοποιώ στη διδασκαλία μου θέματα από την καθημερινή ζωή και τα ενδιαφέροντα των παιδιών.
 - Με αφορμή τη βάφτιση του αδελφού της Δανάης μελετάμε το μυστήριο της βάπτισης στο χριστιανισμό και ψάχνουμε για παρόμοιες τελετές σε άλλες θρησκείες και πολιτισμούς.
 - Με αφορμή την εκδρομή παιδιών στο Τρόοδος με τους γονείς τους αρχίζουμε να μελετάμε το νερό
 - Με αφορμή το ελεύθερο παιχνίδι των παιδιών στο οικοδομικό υλικό ενθαρρύνουμε να ανακαλύψουν τρόπους σύγκρισης του ύψους των πύργων τους

Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά (7)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Απαντώ το πολύ σε 3 ερωτήσεις άσχετες με το μάθημα/ερωτήσεις που δεν έχω χρόνο να απαντήσω και παροτρύνω τους/τις μαθητές/τριες να συζητήσουμε τις άλλες σε προσωπικό ή άλλο χρόνο.

«Έχουμε πολλά να δούμε μαζί σήμερα, είμαι σίγουρη ότι μερικοί από εσάς μπορεί να έχουν αρκετές ερωτήσεις. Εάν η ερώτησή σας δεν είναι σχετική με το μάθημα θα τη συζητήσουμε το διάλειμμα...»

Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά (8)-Πρακτικές εισηγήσεις

- Μαζευόμαστε όλοι μαζί στο τέλος της μέρας και ανακεφαλαιώνουμε:
 - Τι σημαντικό ανακαλύψαμε σήμερα;
 - Τι καταφέραμε σήμερα;
 - Το μας άρεσε πιο πολύ από τη σημερινή μέρα; Γιατί;
 - Τι δεν μας άρεσε σήμερα; Γιατί;
 - Τι θα θέλαμε να κάνουμε αύριο;

Κτίζοντας «ακαδημαϊκή» επικοινωνία με τα παιδιά (9)-Πρακτικές εισηγήσεις

- **Ενισχύω τη συνεργατική δουλειά.**
«Δούλεψες πολύ καλά σήμερα με την Άννα.»
- **Δίνω θετική ενίσχυση σε προσωπικό χρόνο μαζί του/της.**
«Προσπάθησες να ζωγραφίσεις δίχως να λερωθείς και τα κατάφερες».

(Mendler 2001)

ΣΤ. Χειρισμός δύσκολων καταστάσεων

Η προβληματική συμπεριφορά μπορεί να περιγραφεί ως:

- Οποιαδήποτε συμπεριφορά εμποδίζει τον μαθητή ή άλλους μαθητές να μάθουν.
- Συμπεριφορά που θέτει σε κίνδυνο τον μαθητή ή τους άλλους.
- Συμπεριφορά που είναι ανάρμοστη για την ηλικία και το επίπεδο της ανάπτυξης του μαθητή.
- Συμπεριφορά που συνεπάγεται υπερβολικές απαιτήσεις για μεμονωμένα μέλη του προσωπικού ή τη χρησιμοποίηση υπερβολικά μεγάλου αριθμού μέσων.
- Συμπεριφορά που έχει ως αποτέλεσμα την αρνητική αυτοεκτίμηση του μαθητή.

(Thody, Gray & Bowden, 2003)

Στ. Χειρισμός δύσκολών καταστάσεων

Δραστηριότητα 8

- Μπορώ να βγάλω έναν μαθητή από την τάξη για προβληματική συμπεριφορά;
- Τι κάνω με τι βίαιη συμπεριφορά;
- Τι κάνω με τον μαθητή που έχει προκλητική συμπεριφορά;
- Τι κάνω όταν στην τάξη επικρατεί ανάρμοστη συζήτηση και φωνές;
- Τι κάνω με έναν θυμωμένο μαθητή;

Χειρισμός δύσκολων καταστάσεων

- Μπορώ να βγάλω έναν μαθητή από την τάξη για προβληματική συμπεριφορά;
 - Τι υποστήριξη και βοήθεια παρέχει το σχολείο;
- Τι κάνω με τη βίαιη συμπεριφορά;
 - Σταματήστε την επιθετική συμπεριφορά.
 - Διατηρήστε την ψυχραιμία σας.
 - Αποφύγετε την ανοιχτή αντιπαράθεση και προσπαθήστε να αποκλιμακώσετε την κατάσταση.
 - Δώστε ξεκάθαρες οδηγίες τόσο στο επιτιθέμενο παιδί όσο και στους άλλους μαθητές.
 - Δώστε στον μαθητή την ευκαιρία να μείνει λίγη ώρα “μόνος” του για να ανακτήσει τον έλεγχο της κατάστασης
 - Αν ανησυχείτε ειδοποιήστε να σας βοηθήσουν.

Χειρισμός δύσκολων καταστάσεων

- Τι κάνω με τον μαθητή που έχει προκλητική συμπεριφορά;
 - Δώστε στον μαθητή χρόνο να σκεφτεί.
 - Ξεκαθαρίστε τι περιμένετε από αυτόν.
 - Δείξτε συνέπεια.
 - Απομακρύνετε τους περίεργους και συζητήστε το συμβάν ιδιαιτέρως με τον μαθητή.
- Τι κάνω όταν στην τάξη επικρατεί ανάρμοστη συζήτηση και φωνές;
 - Προσδιορίστε με σαφήνεια τι είναι αποδεκτό και βεβαιωθείτε ότι ο μαθητής καταλαβαίνει τι περιμένετε από αυτόν.
 - Δώστε σαφείς οδηγίες.
 - Αξιολογήστε την οργάνωση της τάξης.
 - Εξηγήστε ξεκάθαρα ποιες θα είναι οι συνέπειες αν συνεχιστεί η ανάρμοστη συμπεριφορά, για παράδειγμα «αν συνεχίσεις να ...θα πρέπει να...».
 - Σταματήστε τους μαθητές για να θέσετε στόχους. Επίτευξη.

Χειρισμός δύσκολων καταστάσεων

- Τι κάνω με έναν θυμωμένο μαθητή;
 - Μιλήστε ήρεμα αλλά σταθερά.
 - Δώστε σαφείς και σύντομες οδηγίες και θυμίστε τους κανόνες.
 - Παραδεχτείτε ότι δεν είναι κακό να θυμώνουμε. Αυτό που έχει σημασία είναι τι κάνουμε με το θυμό μας.
 - Βάλτε στόχους και υποσχεθείτε ανταμοιβές.

(Thody, Gray & Bowden, 2003)